

ΑΝΩΤΑΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΠΕΙΡΑΙΑ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ

**ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ**

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ

ΑΡΤΕΜΗΣΙΑ ΜΑΡΑΓΚΟΥΔΑΚΗ
Α.Μ: 15051

ΕΠΙΒΛΕΠΟΥΣΑ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ
Δρ. ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΔΕΔΟΥΛΗ

ΑΘΗΝΑ 2016

Στους γονείς μου

*Αν μπορεί το «πάντα» να
είναι ανθρώπινο μέτρο,
τότε τους οφείλω τα πάντα.*

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΩΝ.....	iv
ΠΡΟΛΟΓΟΣ.....	v
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	1
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ.....	4
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: ΕΝΝΟΙΕΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ.....	9
3.1 Αντιρρήσεις για τα δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας και προστασία.....	10
3.2 Διαφορά της βιομηχανικής ιδιοκτησίας και της πνευματικής ιδιοκτησίας.....	11
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: ΕΥΡΕΣΙΤΕΧΝΙΑ.....	13
4.1 Ουσιαστικές προϋποθέσεις για την απόκτηση διπλώματος ευρεσιτεχνίας.....	14
4.2 Το δικαίωμα και η προστασία που απορρέει από το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας.....	15
4.3 Διαδικασία χορήγησης και ευρωπαϊκό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας.....	16
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ: ΣΗΜΑ.....	18
5.1 Κτήση του δικαιώματος στο σήμα.....	19
5.2 Περιεχόμενο, προστασία και απώλεια δικαιώματος.....	20
5.3 Η έννοια της εδαφικότητας και το κοινοτικό σήμα.....	22
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΚΤΟ: ΑΘΕΜΙΤΟΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ.....	24
6.1 Πράξεις αθέμιτου ανταγωνισμού και προστασία κατά του αθέμιτου ανταγωνισμού.....	25
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΒΔΟΜΟ: ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	28
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	31
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ.....	36

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΩΝ

- α.ν.** Αναπτυξιακός νόμος
άρθρ. άρθρο
ΒΙ Βιομηχανική Ιδιοκτησία
Βλ. σχ. Βλέπε σχετικά
ΓΕΕΑ Γραφείο Εναρμόνισης Εσωτερικής Αγοράς
ΔΙ Διανοητική Ιδιοκτησία
ΔΣ Διεθνής Σύμβαση των Παρισίων
ΕΕ Ευρωπαϊκή Ένωση
ΕΔΕ Ευρωπαϊκό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας
ΕΚ Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
ΕΣΣΕ Ελληνική Συνομοσπονδία Εμπορίου Επιχειρηματικότητας
ΙΜΕ Ινστιτούτο Μικρών Επιχειρήσεων
κ.λπ. και λοιπά
ν. νόμος
ΝΠΙΔ Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου
ΟΒΙ Οργανισμός Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας
ό.π. όπως παραπάνω
π.δ. προεδρικό διάταγμα
ΠΙ. Πνευματική Ιδιοκτησία
περίπ. περίπτωση
π.χ. παραδείγματος χάριν
σ. σελίδα

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η πτυχιακή εργασία πραγματεύεται θέματα σχετικά με το δίκαιο της βιομηχανικής ιδιοκτησίας. Ειδικότερα στο πρώτο κεφάλαιο, το εισαγωγικό, γίνεται μια ανάλυση σχετικά με το τι περιλαμβάνει η εργασία αυτή. Το δεύτερο κεφάλαιο αναφέρεται στην ιστορική διαδρομή και την παρούσα κατάσταση του δικαίου της βιομηχανικής ιδιοκτησίας διεθνώς και στη χώρα μας. Στο τρίτο κεφάλαιο αναλύονται όλα όσα αφορούν στην έννοια, το αντικείμενο, τη νομική φύση των παρεχομένων δικαιωμάτων βιομηχανικής ιδιοκτησίας, καθώς και οι διαφορές τους με το δίκαιο της πνευματικής ιδιοκτησίας. Στο τέταρτο κεφάλαιο παρουσιάζονται τα σχετικά με την ευρεσιτεχνία ζητήματα μεταξύ των οποίων οι προϋποθέσεις απονομής, το δικαίωμα, η προστασία και το Ευρωπαϊκό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας. Περαιτέρω το πέμπτο κεφάλαιο είναι αφιερωμένο στα σήματα και πιο συγκεκριμένα αναπτύσσονται, ή έννοια, το νομικό καθεστώς, η κτήση του δικαιώματος στο σήμα, η απώλεια του δικαιώματος στο σήμα και το κοινοτικό σήμα. Το έκτο κεφάλαιο προσεγγίζει το ζήτημα του αθέμιτου ανταγωνισμού μέσα από τον ν. 146/1914, τις προϋποθέσεις εφαρμογής του, τις πράξεις αθέμιτου ανταγωνισμού και την προστασία του. Τέλος, το έβδομο κεφάλαιο παρουσιάζει δυο σημαντικά ζητήματα για το δίκαιο της βιομηχανικής ιδιοκτησίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η παρούσα εργασία έχει ως αντικείμενο την παρουσίαση βασικών ζητημάτων που συγκροτούν έναν από τους ειδικότερους κλάδους του Εμπορικού Δικαίου που είναι το δίκαιο της βιομηχανικής ιδιοκτησίας. Προσδοκώντας την καλοπροαίρετη και επεικική κριτική πρέπει να επισημανθεί ότι, στο πλαίσιο της εργασίας, στόχος υπήρξε να παρουσιαστούν ποικίλα επιμέρους ζητήματα του εν λόγω κλάδου χωρίς όμως να εστιάζουν σε ολόκληρο το φάσμα του, αλλά στα τμήματα εκείνα τα οποία κρίθηκαν από τη μελέτη ως τα πιο σημαντικά αναφοράς ώστε να αποκτήσει ο αναγνώστης μια γενική εικόνα του.

Στις σελίδες που ακολουθούν, αρχικά γίνεται μια ιστορική αναδρομή στο δίκαιο της βιομηχανικής ιδιοκτησίας με σκοπό να δημιουργηθεί το απαραίτητο υπόβαθρο για την βαθύτερη κατανόηση των σύγχρονων εξελίξεων που συντελούνται στο χώρο της. Η ιστορική αναδρομή αναφέρεται στην περίοδο της αρχαιότητας και του μεσαίωνα, στην εποχή της αναγέννησης και του διαφωτισμού και στον ρόλο της βιομηχανικής ιδιοκτησίας στη σύγχρονη εποχή.

Στη συνέχεια παρουσιάζονται οι έννοιες και το αντικείμενο της βιομηχανικής ιδιοκτησίας και αποτυπώνονται η νομική φύση της βιομηχανικής ιδιοκτησίας, οι αντιρρήσεις που υπάρχουν σχετικά με τα δικαιώματα της βιομηχανικής ιδιοκτησίας, η προστασία που παρέχει η βιομηχανική ιδιοκτησία, καθώς και οι διαφορές μεταξύ της βιομηχανικής ιδιοκτησίας και της πνευματικής ιδιοκτησίας.

Ακολούθως, γίνεται αναφορά στην ευρεσιτεχνία. Η κεντρική ιδέα πάνω στην οποία στηρίζεται η παρουσίαση είναι να γίνουν γνωστά τα διάφορα

δικαιώματα που απορρέουν από τη χρήση του διπλώματος ευρεσιτεχνίας. Συγκεκριμένα, αναφέρονται η έννοια και το αντικείμενο του δικαίου της ευρεσιτεχνίας, εξηγείται γιατί ή ευρεσιτεχνία και η εφεύρεση είναι διφυή δικαιώματα, ποιές είναι οι ουσιαστικές προϋποθέσεις απονομής και ποιοι είναι οι δικαιούχοι του διπλώματος ευρεσιτεχνίας. Επίσης, παρουσιάζονται η διαδικασίες που απαιτούνται για τη χορήγηση του διπλώματος και το ευρωπαϊκό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας.

Περαιτέρω παρουσιάζεται το σήμα, το οποίο αποτελεί το διακριτικό γνώρισμα των εμπορευμάτων ή των υπηρεσιών. Έτσι, αρχικά αποτυπώνονται ή έννοια, το νομικό καθεστώς και οι πηγές που αντλεί τα δικαιώματα του το σήμα. Στη συνέχεια εξηγούνται οι διαδικασίες και οι προϋποθέσεις για την απόκτηση του δικαιώματος στο σήμα, το περιεχόμενο του σήματος και η προστασία του σήματος. Επίσης, αναλύεται πότε επέρχεται η απώλεια του δικαιώματος στο σήμα, ή έννοια της εδαφικότητας και το κοινοτικό σήμα.

Επιπλέον, γίνεται αναφορά και στο δίκαιο του αθέμιτου ανταγωνισμού ο οποίος είναι σημαντικός κλάδος με αυξανόμενη σημασία για κάθε επιχείρηση. Ειδικότερα παρουσιάζονται ο ορισμός του αθέμιτου ανταγωνισμού, η σημασία που έχει σήμερα το δίκαιο του αθέμιτου ανταγωνισμού και ο νόμος 146/1914 «περί αθέμιτου ανταγωνισμού». Στη συνέχεια αναφέρονται οι προϋποθέσεις εφαρμογής του αρθρ. 1 ν. 146/1914, οι πράξεις που συνιστούν αθέμιτα μέσα ανταγωνισμού όπως ισχύουν στην Ελλάδα, καθώς και η Αστική και Ποινική προστασία του αθέμιτου ανταγωνισμού.

Τέλος, η πτυχιακή εργασία κλείνει με τα συμπεράσματα. Στα συμπεράσματα αναδεικνύονται δυο ζητήματα τα οποία είναι σημαντικά για την αξιοποίηση των δικαιωμάτων της βιομηχανικής ιδιοκτησίας. Το πρώτο ζήτημα αφορά την πληροφόρηση που πρέπει να έχει ο επιχειρηματίας, ο έμπορος και ο καταναλωτής για τα δικαιώματα που παρέχει η βιομηχανική ιδιοκτησία και το δεύτερο ζήτημα αφορά τον τρόπο που λειτουργεί η εθνική νομοθεσία της χώρας μας.

Στην εργασία αυτή δεν καλύπτονται τα υποδείγματα χρησιμότητας, τα πιστοποιητικά φυτικής δημιουργίας, οι τοπογραφίες προϊόντων ημιαγωγών

τα βιομηχανικά σχέδια και υποδείγματα , το όνομα, η επωνυμία, ο διακριτικός τίτλος, και ο διασχηματισμός.

Για την καλύτερη κατανόηση του κειμένου παρουσιάζεται πίνακας συντομογραφιών.

Η βιβλιογραφία στην οποία στηρίζεται αυτή η εργασία, είναι ενδεικτική των πιο προσιτών πηγών (συγγράμματα και διαδικτυακές πηγές). Η παράθεσής της γίνεται με αλφαβητική σειρά.

Στο παράρτημα παρουσιάζεται ο νόμος της ευρεσιτεχνίας, του σήματος και του αθέμιτου ανταγωνισμού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

Η αρχαιότητα υπήρξε μια περίοδο στην οποία πραγματικά σημειώνεται μια μεγάλη πρόοδος της ανθρωπότητας στον τομέα του πολιτισμού και της τεχνικής. Οι ανάγκες του ανθρώπου την εποχή εκείνη είναι μεγαλύτερες με αποτέλεσμα να τον οδηγούν να εκμεταλλεύεται τη φύση, με τις νέες τεχνικές που ανακαλύπτει, και να παράγει περισσότερα αγαθά τα οποία τον βοηθούν να ικανοποιεί καλύτερα τις ανάγκες του. Όμως, παρόλο ότι προχωρεί με γρήγορα βήματα η ανάπτυξη της τεχνολογίας παρατηρείται μια στασιμότητα στον τομέα του δικαίου και στη νομοθετική κάλυψη των κοινωνικών φαινομένων.¹

Οι πρώτες εφευρέσεις στην αρχαιότητα ήταν λιγιστές και δεν είχαν ιδιαίτερη οικονομική αξία. Στην επαγγελματική δραστηριότητα υπήρχαν μόνο επιχειρήσεις χειροτεχνίας και κυριαρχούσαν τα κρατικά μονοπώλια για κάποια εμπορεύματα, όπως π.χ. το αλάτι. Επομένως, δεν υπήρχε ανάγκη έννομης προστασίας.²

Τα διακριτικά γνωρίσματα που είχαν διαδοθεί την εποχή εκείνη ήταν τα γνωρίσματα που διέκριναν τα προϊόντα. Τα διακριτικά αυτά γνωρίσματα, μάλιστα, είχαν την ίδια λειτουργία με την σημερινή καθώς εμφάνιζαν από πού προέρχονται τα προϊόντα αυτά. Έτσι, υπήρξε ανάγκη προστασίας τους από τις απομιμήσεις. Το ρωμαϊκό δίκαιο³, που ήταν το πιο σύνθετο και

¹Αντωνόπουλος, Β. (2002), *Βιομηχανική Ιδιοκτησία*, Εκδόσεις Σάκκουλα, Αθήνα – Θεσσαλονίκη, σ. 37.

² βλ. Αντωνόπουλο, Β. ό.π., σ. 37.

³ Για το Ρωμαϊκό Δίκαιο βλ. Δημοπούλου, Α. (2003), *Σημειώσεις Ρωμαϊκού Δικαίου: Δίκαιο των Πραγμάτων*, Αθήνα, σ. 2, [http://users.uoa.gr/adimopoul/RomanLaw Res Dimopoulou.pdf](http://users.uoa.gr/adimopoul/RomanLawResDimopoulou.pdf), Ημερομηνία Επίσκεψης: 28/11/2015.

αναπτυγμένο δίκαιο της αρχαιότητας, ικανοποίησε την ανάγκη αυτή με την προστασία του ονόματος.⁴

Ο μεσαίωνας υπήρξε μια περίοδο στην οποία η οικονομική ζωή χαρακτηριζόταν από την ένταξη των επιχειρηματιών στις συντεχνίες. Οι συντεχνίες επέβαλαν όρους στους εμπόρους και στους χειροτέχνες οι οποίοι δεν μπορούσαν να ασκήσουν την δραστηριότητα τους ελεύθερα αλλά όπως καθόριζαν οι κανονισμοί της συντεχνίας. Αυτές οι κλειστές επαγγελματικές οργανώσεις προσδιόριζαν πως θα λειτουργούν οι επιχειρήσεις, το είδος των προϊόντων που θα παράγουν, την ποιότητα ακόμη και τον τρόπο παραγωγής τους.⁵

Αυτή η οικονομική τάξη δεν έδινε την δυνατότητα στον εφευρέτη να υλοποιήσει ελεύθερα την ιδέα του. Ο εφευρέτης περιοριζόταν στην εφευρετική του δραστηριότητα μέσα στα όρια που επέβαλε η συντεχνία και πληρωνόταν ελάχιστα. Η συντεχνία είχε ως κτήμα της τα αισθητικά διαμορφωμένα προϊόντα, όπως π.χ. τα μεταξωτά, τα ενδύματα και τα χαλιά.⁶

Η συντεχνία εμπόδισε και την ανάπτυξη των διακριτικών γνωρισμάτων. Ωστόσο, τα διακριτικά γνωρίσματα που αναπτύχθηκαν την περίοδο εκείνη ήταν τα διακριτικά γνωρίσματα προϊόντων. Τέτοια ήταν τα σήματα ιδιοκτησίας, τα σήματα προέλευσης καθώς και τα σήματα που διέκριναν τα προϊόντα από χρυσό, αργυρό κ.λπ. Ταυτόχρονα, φανερώνονται και τα εμπορικά σήματα με τα οποία ο έμπορος δήλωνε την προέλευση των προϊόντων του. Αυτό ήταν απαραίτητο σε περίπτωση αρπαγής τους. Ενώ, όμως η διάδοση των σημάτων είχε αναπτυχθεί εκείνη την εποχή η προστασία τους δεν κατάφερε να πραγματοποιηθεί αποτελεσματικά.⁷

Στην αναγέννηση η άνοδος του καπιταλισμού οδήγησε στην ανάπτυξη των βιομηχανιών. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα την ανάγκη να αναγνωριστούν και να προστατευθούν τα δικαιώματα της βιομηχανικής ιδιοκτησίας και τα πνευματικά δημιουργήματα. Αρχικά η ανάγκη αυτή ικανοποιήθηκε μέσα από

⁴ Βλ. Αντωνόπουλο, Β. ό.π., σ. 38.

⁵ Αντωνόπουλος, Β., όπως ανωτέρω, 2002, σ. 39.

⁶ Αντωνόπουλος, Β., ό.π., σ. 39.

⁷ Βλ. σχ. Αντωνόπουλος, Β., ό.π., σ. 40.

το θεσμό των προνομίων, στη συνέχεια μέσα από το θεσμό των μονοπωλίων και τέλος την καλλιέργεια της θεωρίας της πνευματικής ιδιοκτησίας.⁸

Ο μερκαντιλισμός σε αντίθεση με την συντεχνία επιχείρησε την ανάπτυξη την οικονομική μέσω της προώθησης του επιχειρηματικού πνεύματος. Αυτό προσπάθησε να το πετύχει με τα επαγγελματικά προνόμια που παραχωρούσε σε άτομα που δραστηριοποιούνταν σε καινούργια επαγγέλματα η παρήγαν νέα προϊόντα.⁹

Με την παραχώρηση του προνομίου ο εφευρέτης απελευθερώνονταν από τον καταναγκασμό της συντεχνίας και μπορούσε να εκμεταλλεύεται ελεύθερα την εφεύρεση του έξω από αυτή. Επειδή, όμως το προνόμιο που του έδινε ο τοπικός άρχοντας είχε ισχύ μόνο μέσα στη δική του περιφέρεια ο εφευρέτης έπαιρνε και αυτοκρατορικό προνόμιο που ίσχυε σε όλο το κράτος. Μέσα από τα προνόμια αυτά δημιουργήθηκαν με το πέρασμα του χρόνου οι βασικές αρχές του σημερινού δικαίου της ευρεσιτεχνίας.¹⁰

Τα επαγγελματικά, όμως προνόμια οδήγησαν σε καταχρήσεις οι οποίες αντιμετώπιστηκαν με την ψήφιση του αντιμονοπωλιακού νόμου. Ο αντιμονοπωλιακός νόμος είναι σημαντικός διότι τέθηκαν οι αρχές για τη χορήγηση διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας και αποτελεί μέχρι σήμερα τη βάση του Αγγλικού δικαίου για το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας.¹¹

Επίσης, την περίοδο εκείνη αναγνωριστήκαν και άλλα αποκλειστικά δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας στους σχεδιαστές υφασμάτων, στους εκτυπωτές και στους ιδιοκτήτες τους.¹²

Στον διαφωτισμό η διδασκαλία του φυσικού δικαίου¹³ επηρέασε το δίκαιο της βιομηχανικής ιδιοκτησίας στη Γαλλία και αργότερα στα άλλα Ευρωπαϊκά κράτη. Το άτομο βρισκονταν τώρα στο κέντρο του

⁸ Αντωνόπουλος, Β., όπως ανωτέρω, 2002, σ. 41.

⁹ Αντωνόπουλος, Β., ό.π., σ. 41.

¹⁰ Αντωνόπουλος, Β., ό.π., σ. 41 - 42.

¹¹ Αντωνόπουλος, Β., ό.π., σ. 43.

¹² Αντωνόπουλος, Β., ό.π., σ. 44.

¹³ Βλ. σχ. Σούρλας Κ. Παύλος (1995), *Justi Atque Injusti Scientia: Μια Εισαγωγή στην Επιστήμη του Δικαίου*, Εκδόσεις Σάκκουλα, Αθήνα – Θεσσαλονίκη, σ. 73.

ενδιαφέροντος και επέφερε νεωτερισμούς στις φυσικές επιστήμες.¹⁴

Η θεωρία της πνευματικής ιδιοκτησίας αναπτύχθηκε ιδιαίτερα στη διάρκεια της Γαλλικής Επανάστασης. Αναγνωρίστηκαν τα δικαιώματα του ανθρώπου, καταργήθηκαν οι συντεχνίες και τα προνόμια και αναπτύχθηκε η επαγγελματική ελευθερία.¹⁵

Η αναγνώριση των δικαιωμάτων της πνευματικής ιδιοκτησίας επηρέασε και την προστασία των δικαιωμάτων της βιομηχανικής ιδιοκτησίας. Με εντολή του Ναπολέοντα ψηφίστηκε νόμος που εξασφάλιζε την προστασία των υποδειγμάτων. Από κει και πέρα προστατεύθηκαν και τα διακριτικά γνωρίσματα προσώπων και προϊόντων. Η εμπορική επωνυμία βρήκε προστασία στον περίφημο Ναπολεόντειο Εμπορικό Κώδικα του 1807.¹⁶ Ο Ναπολεόντειος Εμπορικός Κώδικας¹⁷ είναι σημαντικός διότι επηρέασε και τη διεθνή Εμπορική νομοθεσία και πολλές χώρες τον υιοθέτησαν αυτούσιο. Τέλος, την εποχή εκείνη αναπτύχθηκαν και ο γερμανικός Εμπορικός Κώδικας του 1897, και ο ιταλικός Εμπορικός Κώδικας του 1942.¹⁸

Και στη σύγχρονη εποχή είναι σημαντικός ο ρόλος της βιομηχανικής ιδιοκτησίας καθώς και σε διεθνές επίπεδο συντελεί στην προώθηση των οικονομικών σχέσεων μεταξύ των κρατών και κάνει εύκολη την εισαγωγή ξένης τεχνολογίας. Αυτό το πετυχαίνει με την αναγνώριση υπερεθνικών δικαιωμάτων και την προστασία που παρέχουν τα δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας μέσα σε κάθε χώρα. Η προστασία αυτή βασίζεται σε διεθνείς συμβάσεις, η κυριότερη από τις οποίες είναι η Διεθνής Σύμβαση των Παρισίων (ΔΣ).¹⁹

Στην Ελλάδα σήμερα, βασικός νόμος για τις εφευρέσεις είναι ο ν. 1733/1987. Με το νέο νόμο το δικαίωμα ευρεσιτεχνίας δημιουργείται με την

¹⁴ Αντωνόπουλος, Β., όπως ανωτέρω, 2002, σ. 45 - 47.

¹⁵ Αντωνόπουλος, Β., ό.π., σ. 45 – 47.

¹⁶ Αντωνόπουλος, Β., ό.π., σ. 48.

¹⁷ Για τον ναπολεόντειο κώδικα βλ. Burns, E. (1988), *Ευρωπαϊκή Ιστορία*, Εκδόσεις Παρατηρητής, Θεσσαλονίκη, σ. 326.

¹⁸ Ευθυμιάτου – Πουλάκου, Α. (2008), *Επιτομή Εμπορικού Δικαίου*, Πέμπτη Έκδοση, Εκδόσεις Σάκκουλα, Αθήνα – Κομοτηνή, σ. 20.

¹⁹ Αντωνόπουλος, Β., όπως ανωτέρω, 2002, σ. 35.

απονομή διπλώματος ευρεσιτεχνίας που εκδίδεται από το ΟΒΙ.²⁰

Ο Οργανισμός Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας συστάθηκε το 1987 (Νόμος 1733/87) με σκοπό να συμβάλει στην τεχνολογική και βιομηχανική ανάπτυξη της χώρας παρέχοντας σημαντικές υπηρεσίες στο χώρο της Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας.²¹ Ο Οργανισμός Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας, είναι ΝΠΙΔ οικονομικά ανεξάρτητο και διοικητικά αυτοτελές. Λειτουργεί από 1/1/1988 και εποπτεύεται από το Υπουργείο Ανάπτυξης.²²

²⁰ Αντωνόπουλος, Β., ό.π., σ. 61-63.

²¹ Βλ. σχ. < <https://www.obi.gr/obi/?tabid=54> >, Ημερομηνία Επίσκεψης: 9/12/2015.

²² Βλ. σχ. < <https://www.obi.gr/obi/?tabid=57> >, Ημερομηνία Επίσκεψης: 9/12/2015.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

ΕΝΝΟΙΕΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Οι μέχρι σήμερα ορισμοί για το δίκαιο της βιομηχανικής ιδιοκτησίας, πότε μιλάνε για προστασία «ανθρώπινης δραστηριότητας»,²³ πότε αναφέρονται σε πνευματικά «δημιουργήματα», πότε, πάλι, θεωρούν την επιχειρηματική άσκηση εμπορικών συναλλαγών ως αναγκαίο στοιχείο στο οποίο συγκεντρώνονται γύρω του τα δικαιώματα που προστατεύει το δίκαιο της βιομηχανικής ιδιοκτησίας.²⁴

Σύμφωνα με έναν ορισμό που δίνεται από την Σερελέα, Γ. (2000), «με τον όρο " βιομηχανική ιδιοκτησία "²⁵ νοείται το σύνολο των διατάξεων που διέπουν την ειδική προστασία που παρέχει το δίκαιο σε ορισμένα δικαιώματα, τα οποία συνδέονται με την άσκηση εμπορικής, βιομηχανικής επιχείρησης ή και άλλης».²⁶

Η βιομηχανική ιδιοκτησία, που είναι ένας από τους κλάδους του Εμπορικού Δικαίου,²⁷ έχει ως αντικείμενο δύο μεγάλους κλάδους. Ο πρώτος κλάδος αναφέρεται στα άυλα αγαθά, τα οποία οι νομοθεσία τα προστατεύει με ειδικούς νόμους. Ο κλάδος αυτός περιλαμβάνει: Ι) τις τεχνικές επινοήσεις,

²³ Αργυριάδης, Α. (1984), *Ευρεσιτεχνία*, 3^η Έκδοση, Εκδόσεις Σάκκουλα, Αθήνα, σ. 22.

²⁴ Λιακόπουλος, Θ. (2000), *Δίκαιο Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας*, 5^η Έκδοση, Εκδόσεις Σάκκουλα, Αθήνα, σ. 10.

²⁵ Αντί του όρου «δίκαιο Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας» έχει προταθεί και ο όρος «δίκαιο οικονομικής (και πνευματικής) δημιουργίας». Βλ. σχ. Παμπούκη, Κ. (1990), *Εισηγήσεις Εμπορικού Δικαίου*, α' έκδοση, Εκδόσεις Σάκκουλα, σ. 132.

²⁶ Σερελέα, Γ. (2000), *Στοιχεία Εμπορικού Δικαίου*, Εκδόσεις Σύγχρονη Εκδοτική, Αθήνα, σ. 92.

²⁷ Για το εμπορικό δίκαιο βλ. Ρόκας, Ιωάννης., (2015), *Εμπορικό Δίκαιο*, 5^η Έκδοση, Νομική Βιβλιοθήκη, σ. 1.

όπως τις ευρεσιτεχνίες και τα υποδείγματα χρησιμότητας, τα πιστοποιητικά φυτικής δημιουργίας, τις τοπογραφίες προϊόντων ημιαγωγών, ΙΙ) τις αισθητικές δημιουργίες , όπως τα βιομηχανικά σχέδια και υποδείγματα και ΙΙΙ) τα διακριτικά γνωρίσματα, όπως το όνομα, η επωνυμία, ο διακριτικός τίτλος, ο διασηματισμός , το σήμα .²⁸

Ο δεύτερος κλάδος αναφέρεται στο δίκαιο του αθέμιτου ανταγωνισμού.²⁹ Το δίκαιο του αθέμιτου ανταγωνισμού προστατεύει την άσκηση της οικονομικής ελευθερίας όταν αυτή προσβάλλεται από τρίτους.

Τα δικαιώματα της βιομηχανικής ιδιοκτησίας είναι απόλυτα δικαιώματα, δηλαδή στρέφονται κατά παντός σε περίπτωση προσβολής τους, όπως τα εμπράγματα δικαιώματα. Όμως, τα εμπράγματα δικαιώματα έχουν ως αντικείμενο προστασίας τους τα ενσώματα αγαθά, ενώ τα δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας τα άυλα αγαθά.³⁰

3.1 Αντιρρήσεις για τα δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας και προστασία

Δύο είναι οι λόγοι που θα μπορούσαν να υπάρξουν αντιρρήσεις σχετικά με το αν θα πρέπει να παρασχεθεί προστασία σε δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας. Ο πρώτος εντοπίζεται στο ότι, η αναγνώριση απόλυτων δικαιωμάτων βιομηχανικής ιδιοκτησίας δημιουργεί μονοπωλιακά δικαιώματα, τα οποία κατά πολλούς εμποδίζουν τον ελεύθερο ανταγωνισμό, και ο δεύτερος ότι εμποδίζεται η πρόοδος του κοινωνικού συνόλου, δεδομένου ότι δεν υπάρχει δυνατότητα χρήσης από τρίτους και περαιτέρω εξέλιξης των επιτευγμάτων της ανθρώπινης διάνοιας, χωρίς τη συγκατάθεση του δικαιούχου.³¹

Η προστασία της βιομηχανικής ιδιοκτησίας είναι αναγκαία στη σημερινή εποχή, διότι συντελεί αποτελεσματικά στην οικονομική ανάπτυξη.

²⁸ Μαρίνος, Μ - Θ., (2013), *Δίκαιο Ευρεσιτεχνίας*, Εκδόσεις Σάκκουλα, Αθήνα, σ. 2.

²⁹ Ρόκας, Ν. και Βενιέρης Ι. (2011), *Βιομηχανική Ιδιοκτησία*, 2^η Έκδοση, Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα, σ. 2.

³⁰ Ρόκας, Ν., και Βενιέρης, Ι., όπως ανωτέρω, (2011), σ. 4 – 5.

³¹ Περάκης, Ε., και Ρόκας, Ν., όπως ανωτέρω, 2011, σ. 363 – 364.

Για τον λόγω αυτό παρέχεται προστασία από το συνταγματικό δίκαιο, το αστικό δίκαιο και το δίκαιο κατά των περιορισμών του ανταγωνισμού.

- a) **Συνταγματική προστασία.** Η συνταγματική προστασία της βιομηχανικής ιδιοκτησίας εξασφαλίζει τόσο την ελευθερία άσκησης της οικονομικής δραστηριότητας όσο και την προστασία των δικαιωμάτων βιομηχανικής ιδιοκτησίας κατά κρατικών προσβολών.
- b) **Αστική προστασία.** Η βιομηχανική ιδιοκτησία εντάσσεται στο ιδιωτικό δίκαιο, δηλαδή στο αστικό και το εμπορικό. Αναγνωρίζει απόλυτο δικαίωμα στο όνομα και την επωνυμία, καθώς και στα προϊόντα διάνοιας, αλλά και η αθέμιτη ανταγωνιστική συμπεριφορά αποτελεί μορφή αδικοπραξίας όπως άλλωστε και η προσβολή δικαιώματος βιομηχανικής ιδιοκτησίας.³²
- c) **Δίκαιο κατά των περιορισμών του ανταγωνισμού.** Ο αποτελεσματικός ανταγωνισμός παίζει καθοριστικό ρόλο σε μια ανοικτή οικονομία της αγοράς.³³ Διότι στοχεύει ακριβώς στη δημιουργία συνθηκών υγιούς και ελεύθερου ανταγωνισμού. Πάντως, το δίκαιο της προστασίας του ανταγωνισμού, θεωρείται ως υπαγόμενο περισσότερο στο οικονομικό ιδιωτικό δίκαιο, ενώ αντίθετα η βιομηχανική ιδιοκτησία έχει έντονη χροιά δημόσιου συμφέροντος.³⁴

3.2 Διαφορά της βιομηχανικής ιδιοκτησίας και της πνευματικής ιδιοκτησίας

Συχνά συγκρίνεται η βιομηχανική ιδιοκτησία προς την πνευματική ιδιοκτησία (ΠΙ), καθώς η μεν πρώτη έχει ως αντικείμενο την προστασία τεχνικών και αισθητικών επιτευγμάτων που είναι οικονομικά εκμεταλλεύσιμα,³⁵ η δε δεύτερη την προστασία του δημιουργού πάνω στο έργο του. Ως «έργο» θεωρείται κάθε πρωτότυπο πνευματικό δημιούργημα λόγου, τέχνης η επιστήμης που εκφράζεται με οποιαδήποτε μορφή. Π.χ. θεατρικά έργα,

³² Βλ. σχ. Τρίκη, Α., όπως ανωτέρω, 2015, σ. 2.

³³ Αυγερινός, Γ. (2011), *Εισαγωγή στο Δίκαιο του Ανταγωνισμού της Ε.Ε.*, Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα, σ. 1.

³⁴ Τρίκη, Α., ό.π., σ. 2.

³⁵ Ρόκας, Ν., και Βενιέρης, Ι., όπως ανωτέρω, 2011, σ. 11.

γραπτά η προφορικά κείμενα, έργα ζωγραφικής και διάφορα άλλα.³⁶

Η σημαντικότερη διαφορά μεταξύ των δύο κατηγοριών δικαιωμάτων είναι ότι η δυνατότητα οικονομικής εκμετάλλευσης δεν αποτελεί προϋπόθεση προστασίας των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας. Επιπλέον, τα τελευταία δεν προστατεύουν μόνο τα περιουσιακά δικαιώματα του δημιουργού αλλά και το δικαίωμα της προσωπικότητας του (ηθικό συμφέρον). Τελευταία, πάντως αναζωπυρώθηκε διεθνώς η τάση συγχώνευσης των δυο κλάδων δικαίου υπό τον ενιαίο τίτλο διανοητική ιδιοκτησία.³⁷

³⁶ Καλλινίκου, Δ. (2000), *Πνευματική Ιδιοκτησία και Συγγενικά Δικαιώματα*, Εκδόσεις Σάκκουλα, Αθήνα, σ. 15.

³⁷ Ρόκας, Ν., και Βενιέρης, Ι., ό.π., σ. 11.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΕΥΡΕΣΙΤΕΧΝΙΑ

Η ευρεσιτεχνία είναι ένα αποκλειστικό δικαίωμα χρήσης το οποίο δίνεται στον εφευρέτη μιας νέας μεθόδου, ουσίας ή μηχανισμού, ανεξαρτήτως αν είναι νομικό ή φυσικό πρόσωπο. Το δικαίωμα αυτό έχει ισχύ 20 χρόνια και απαγορεύει να χρησιμοποιηθεί από άλλους η εφεύρεση χωρίς να δοθεί η άδεια του εφευρέτη.³⁸

Το δίκαιο της ευρεσιτεχνίας έχει ως αντικείμενο να προστατεύει τις εφευρέσεις, όχι όμως όλες αλλά αυτές που πληρούν κάποιες από τις προϋποθέσεις που ορίζει ο νόμος.³⁹ Η προστασία αυτή έχει ως σκοπό να αποτρέπει τρίτους να χρησιμοποιήσουν την εφεύρεση αν δεν δοθεί η άδεια από τον εφευρέτη. Ο εφευρέτης έχει το δικαίωμα να απαγορεύει να κατασκευαστεί, χρησιμοποιηθεί, διανεμηθεί, ή να πωληθεί η εφεύρεση του.⁴⁰

Οι εφευρέσεις προστατεύονται από τον ν. 1733/1987, όπως αυτός τροποποιήθηκε με τον ν. 3966/2011. Ο νέος νόμος αναγνωρίζει και προστατεύει τις εφευρέσεις και προσφέρει αποκλειστικό δικαίωμα χρήσης.

Τόσο το δικαίωμα στην εφεύρεση όσο και το δικαίωμα στην ευρεσιτεχνία ανήκουν στα άυλα αγαθά. Όμως, το δικαίωμα στην εφεύρεση αποτελεί αντικείμενο προστασίας του Αστικού Κώδικα και ως προϊόν της

³⁸ Οικονόμου, Γ. (2012), *Ευρεσιτεχνίες: Πηγή Καινοτομίας και Ανάπτυξης*, Ηράκλειο, σ. 6, <http://nefeli.lib.teicrete.gr/browse/sdo/ba/2012/OikonomouGeorgios/attached-document-1354179922-134028/OikonomouGeorgios2012.pdf>, Ημερομηνία Επίσκεψη: 12/12/2015.

³⁹ Περάκης, Ε., και Ρόκας, Ν., όπως ανωτέρω, 2011, σ. 380.

⁴⁰ Καφετζής, Γ. (2013), *Διπλώματα Ευρεσιτεχνίας Φαρμάκων: Η Ειδική Μεταχείριση των Αναπτυσσόμενων Χωρών*, Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα, σ. 96.

διάνοιας και ως εκδήλωση της προσωπικότητας. Το δικαίωμα ευρεσιτεχνίας και το δικαίωμα στην εφεύρεση έχουν διπλή φύση, γιατί συγκεντρώνουν προσωπικά και περιουσιακά στοιχεία.⁴¹

4.1 **Ουσιαστικές προϋποθέσεις για την απόκτηση διπλώματος ευρεσιτεχνίας**

Τα δικαιώματα που παρέχονται με το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας αποκτώνται από τον Οργανισμό Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας μετά από κατάθεση σχετικής αίτησης από τον ενδιαφερόμενο. Το δικαίωμα του διπλώματος ευρεσιτεχνίας χορηγείται από τον ΟΒΙ όταν υπάρξουν τέσσερις ουσιαστικές προϋποθέσεις. Οι προϋποθέσεις αυτές είναι: ⁴² α) καταρχήν να υπάρχει εφεύρεση, β) μια εφεύρεση για να κατοχυρωθεί με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας θα πρέπει να είναι καινούργια, γ) επόμενη προϋπόθεση για την κατοχύρωση μιας εφεύρεσης είναι αυτή να εμπεριέχει εφευρετική δραστηριότητα, και δ) να επιδέχεται βιομηχανικής εφαρμογής.⁴³

Από τα παραπάνω γίνεται αντιληπτό ότι βασική προϋπόθεση για την παροχή προστασίας είναι να πρόκειται για δημιούργημα του πνεύματος το οποίο ανήκει στην έννοια της εφεύρεσης.⁴⁴

Ο δικαιούχος του διπλώματος μπορεί να είναι:

i) Ο πραγματικός εφευρέτης. Δικαίωμα για την απόκτηση διπλώματος ευρεσιτεχνίας έχει αυτός που έχει δημιουργήσει την εφεύρεση ή ο δικαιούχος σε περίπτωση που είναι υπηρεσιακή ή εξαρτημένη εφεύρεση.⁴⁵

ii) Ένας η περισσότεροι εφευρέτες. Αν η εφεύρεση επινοήθηκε από περισσότερα άτομα και δεν υπήρχε κάποια συμφωνία μεταξύ τους, το

⁴¹ Περάκης, Ε., και Ρόκας, Ν., ό.π., σ. 381.

⁴² Περάκης, Ε., και Ρόκας, Ν., ό.π., σ. 383.

⁴³ Σαμουηλίδης, Μ. (2008), *Δικαιώματα Διανοητικής Ιδιοκτησίας και Εκμετάλλευση Ερευνητικών Αποτελεσμάτων*, Αθήνα, σ. 21, http://www.chemeng.ntua.gr/courses/infosoc/files/Dikaiomata_Dianoitikis_Iδιοκτησιας.as.pdf, Ημερομηνία Επίσκεψης: 16/12/2015.

⁴⁴ Περάκης, Ε., και Ρόκας, Ν., όπως ανωτέρω, 2011, σ. 383.

⁴⁵ Μυλωνόπουλος, Δ., και Μέντης, Γ. (2010), *Εμπορικό και Εργατικό Δίκαιο*, Εκδόσεις Interbooks, Αθήνα, σ. 99.

δικαίωμα ανήκει σε όλους εξ αδιαιρέτου. Αν την εφεύρεση την πραγματοποίησαν περισσότερα άτομα τα οποία εργάστηκαν ξεχωριστά, το δικαίωμα ανήκει σε εκείνον που πρώτος έκανε αίτηση για τη χορήγηση διπλώματος ευρεσιτεχνίας ή σε εκείνον που έχει προτεραιότητα έναντι των άλλων.⁴⁶

iii) Εφευρέσεις που πραγματοποίησαν οι εργαζόμενοι. Η εφεύρεση που δημιουργεί ο εργαζόμενος είναι ολόκληρη δική του, εκτός αν αυτή η εφεύρεση επινοήθηκε για την εργασία του οπότε ανήκει ολόκληρη στον εργοδότη. Όταν πρόκειται για εξαρτημένη εφεύρεση ανήκει κατά 40% στον εργοδότη και κατά 60% στον εργαζόμενο.⁴⁷

4.2 Το δικαίωμα και η προστασία που απορρέει από το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας

Το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας προσφέρει στον κάτοχο του το δικαίωμα α) να κατασκευάζει, να παρέχει στην αγορά, να μεταχειρίζεται και να κατέχει για τον ίδιο σκοπό τα προϊόντα που προστατεύονται από το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας, β) να εφαρμόζει, να παρέχει στην αγορά την προστατευόμενη από το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας μέθοδο, γ) να κατασκευάζει, να παρέχει στην αγορά να χρησιμοποιεί και να κατέχει για τον ίδιο σκοπό το προϊόν που η παραγωγή του είναι αποτέλεσμα της προστατευόμενης από το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας μεθόδου, δ) να απαγορεύει σε κάθε τρίτο να εκμεταλλεύεται παραγωγικά την εφεύρεση ή να εισάγει τα προϊόντα που προστατεύονται από το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας.⁴⁸

Σε περίπτωση που υπάρχει από κάποιον τρίτο προσβολή του δικαιώματος της ευρεσιτεχνίας ο νόμος παρέχει στον δικαιούχο ορισμένες σημαντικές αξιώσεις. Οι αξιώσεις αυτές είναι:

a) Αξίωση για άρση της προσβολής. Με την αξίωση αυτή καταστρέφονται

⁴⁶ Μυλωνόπουλος και Μέντης, ό.π., σ. 99.

⁴⁷ Μυλωνόπουλος και Μέντης, ό.π., σ. 99.

⁴⁸ Στογιάννου, Φ. (1999), *Πνευματική Ιδιοκτησία: Copyright, Πατέντες, Εμπορικά Σήματα*, Εκδόσεις Homo Ecumenicus, http://www.homoecumenicus.com/pnematiki_idioktisia.ntm, Ημερομηνία Επίσκεψης: 18/12/2015. Βλ. επίσης, Μηλωνόπουλο και Μέντη, ό.π., σ. 102.

η αποσύρονται από το εμπόριο τα προϊόντα που προσβάλλουν το δικαίωμα του δικαιούχου.⁴⁹

- b) **Αξίωση για παράλειψη μελλοντικής προσβολής.** Μπορεί να ασκηθεί από τον δικαιούχο, προληπτικά, δηλαδή όταν δεν υπάρχει ακόμα προσβολή αλλά μπορεί να υπάρξει στο μέλλον.⁵⁰
- c) **Αξίωση για αποζημίωση.** Με το νέο άρθ. 17 Δ § 1 Ν. 1733/1987 ο δικαιούχος μπορεί να αξιώσει χρηματικά ποσά σε περίπτωση προσβολής του δικαιώματος της ευρεσιτεχνίας.⁵¹
- d) **Με αναγνωριστική αγωγή.** Με την αναγνωριστική αγωγή μπορεί να ασκήσει τις παραπάνω αξιώσεις και αυτός που έχει την αποκλειστική άδεια εκμετάλλευσης της ευρεσιτεχνίας, καθώς και εκείνος που έχει καταθέσει αίτηση χορήγησης διπλώματος ευρεσιτεχνίας και προσδοκά να αποκτήσει το δικαίωμα.⁵²

4.3 Διαδικασία χορήγησης και ευρωπαϊκό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας

Το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας είναι απαραίτητο για τον εφευρέτη, διότι με αυτόν τον τρόπο εξασφαλίζει την εφεύρεση του.

Η χορήγηση διπλώματος ευρεσιτεχνίας απαιτεί την υποβολή αίτησης από τον εφευρέτη στον Οργανισμό Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας που χορηγεί τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας στην Ελλάδα. Η αίτηση πρέπει να περιλαμβάνει ορισμένα στοιχεία, όπως το όνομα ή την επωνυμία, την εθνικότητα, την κατοικία ή την έδρα, τη διεύθυνση του καταθέτη, την περιγραφή της

⁴⁹ Σαϊτάκη, Ν. (2013), *Οδηγός Διανοητικής Ιδιοκτησίας για Μικρές Επιχειρήσεις*, Εκδόσεις ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ, Αθήνα, σ. 64, http://www.stepc.gr/docs/library_docs/odigos_Dianoitikis_Idioktisias.pdf, Ημερομηνία Επίσκεψης: 19/12/2015.

⁵⁰ Βλ. σχ. Σαϊτάκη, Ν., όπως ανωτέρω, 2013, σ. 64.

⁵¹ Καραγκουνίδης, Α. (2014), *Αποζημίωση Λόγω Προσβολής Δικαιωμάτων Διανοητικής Ιδιοκτησίας, Δίκαιο Πνευματικής Ιδιοκτησίας, Ευρεσιτεχνίας και Σημάτων*, Εκδόσεις Σάκκουλα, Αθήνα, σ. 96.

⁵² Βλ. σχ. Τρίκη, Α., όπως ανωτέρω, 2015, σ. 10.

εφεύρεσης και τον προσδιορισμό των αξιώσεων. Η αίτηση ελέγχεται από τους αρμόδιους υπαλλήλους και αν πληρούνται οι προϋποθέσεις του νόμου του τότε του χορηγούν το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας.⁵³

Με τη σύμβαση του Μονάχου του 1973, η οποία κυρώθηκε από την Ελλάδα με το ν. 1607/1986, ιδρύθηκε Ευρωπαϊκός Οργανισμός Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας με νομική προσωπικότητα και έδρα το Μόναχο.⁵⁴ Τα διπλώματα που χορηγούνται σύμφωνα με τη Σύμβαση αυτή ονομάζονται ευρωπαϊκά διπλώματα ευρεσιτεχνίας (ΕΔΕ).⁵⁵

Το Ευρωπαϊκό Δίπλωμα Ευρεσιτεχνίας είναι ο ομοιόμορφος τίτλος προστασίας μιας εφεύρεσης, που απονέμεται με βάση μια ενιαία διαδικασία κατάθεσης και εξέτασης στα ευρωπαϊκά κράτη που έχουν υπογράψει την Ευρωπαϊκή Σύμβαση.⁵⁶ Σε κάθε ένα συμβαλλόμενο κράτος για το οποίο έχει χορηγηθεί, το ευρωπαϊκό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας έχει την ίδια ισχύ και υπόκειται στο ίδιο καθεστώς, με ένα εθνικό δίπλωμα που απονεμήθηκε στο κράτος αυτό, εκτός αν ορίζει διαφορετικά η σύμβαση.⁵⁷ Για τη χορήγηση ευρωπαϊκού διπλώματος ευρεσιτεχνίας κατατίθεται αίτηση υποχρεωτικά στον ΟΒΙ, όταν ο καταθέτης είναι Έλληνας υπήκοος. Το ευρωπαϊκό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας έχει στη Ελλάδα τα ίδια αποτελέσματα με το ελληνικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας που χορηγεί ο ΟΒΙ.⁵⁸

⁵³ Σηφάκη, Ε., και Χαιρέτη, Χ. (2011), *Κτήση Δικαιώματος Ευρεσιτεχνίας*, Κρήτη, σ. 23,

http://nefeli.lib.teicrete.gr/browse/sdo/log/2011/sifakiEirini,Charikleia/attached-document-135099653-945547-14155/sifaki_Chairati2011.pdf, Ημερομηνία

Επίσκεψης: 27/11/2015.

⁵⁴ http://foggs.gr/index.php?option=com_content&view=article&id=6991&catid=1:128&Itemid=192, Ημερομηνία Επίσκεψης: 3/1/2016.

⁵⁵ Οργανισμός Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας, (2006), *Σύμβαση για την Χορήγηση Ευρωπαϊκών Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας*, 12^η Έκδοση,

<https://www.obi.gr/obi/portals/0/ImagesAndFiles/Files/epc-2006.pdf>,

Ημερομηνία Επίσκεψης :6/1/2015.

⁵⁶ http://www.syn.gr/greek/mmpix/_arxeio_katoxyroste.doc, Ημερομηνία

Επίσκεψης: 6/1/2016.

⁵⁷ Οργανισμός Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας, όπως ανωτέρω, 2006.

⁵⁸ Βλ. σχ. <https://www.obi.gr/obi/?tabid=184>, Ημερομηνία Επίσκεψης: 6/1/2016.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ

ΣΗΜΑ

Σύμφωνα με τη διάταξη, «σήμα μπορεί να αποτελέσει κάθε σημείο επιδεκτικό γραφικής παράστασης, ικανό να διακρίνει τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες μιας επιχείρησης από εκείνα άλλων επιχειρήσεων». Δηλαδή, το σήμα είναι διακριτικό γνώρισμα εμπορευμάτων ή υπηρεσιών, η δε βασική λειτουργία του είναι η διακριτική (Ρόκας, και Κινινή, 2013).⁵⁹

Το σήμα ανήκει στα άυλα αγαθά και προστατεύεται από τον νόμο ως απόλυτο περιουσιακό δικαίωμα. Το δικαίωμα στο σήμα μπορεί να είναι απεριόριστο, διότι ο δικαιούχος αν θέλει ανανεώνει συνεχώς τον χρόνο διάρκειάς του. Η νομοθεσία προστατεύει το σήμα μόνο για την ικανότητα που έχει να ξεχωρίζει κάποια εμπορεύματα ή υπηρεσίες. Αυτό σημαίνει ότι κάποιος τρίτος έχει το δικαίωμα να χρησιμοποιήσει το σήμα για οποιαδήποτε άλλη δραστηριότητα εκτός από το να διακρίνει όμοια ή παρόμοια εμπορεύματα ή υπηρεσίες. Τα παραπάνω δεν ισχύουν για τα σήματα φήμης. Τα σήματα φήμης η νομοθεσία ανεξάρτητα από τα εμπορεύματα ή τις υπηρεσίες που διακρίνουν τα προστατεύει.⁶⁰

Το δίκαιο των σημάτων μέχρι το 1994 ρυθμιζόταν από το α.ν. 1998/1939.⁶¹ Στη συνέχεια η Ευρωπαϊκή Ένωση με τη οδηγία της 21/12/1988 σηματοδότησε μια νέα πορεία στη νομοθεσία των κρατών μελών.⁶² Το ελληνικό δίκαιο εναρμονίστηκε όμως με την οδηγία για πρώτη φορά με το π.δ.

⁵⁹ Ρόκας, Ν., Συνεργασία Κινινή, Ε. (2013), *Σήματα: Ερμηνεία του Ν.4072/2012*, Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα, σ. 8.

⁶⁰ Ρόκας, Ν., και Κινινή, Ε., όπως ανωτέρω, 2013, σ. 9.

⁶¹ Γεωργακόπουλος, Λ. (1995), *Εγχειρίδιο Εμπορικού Δικαίου*, Εκδόσεις Σάκκουλα, Αθήνα, σ. 140.

⁶² Ρόκας, Ν. (1996), *Κώδικες Νομικής Βιβλιοθήκης: Δίκαιο των Σημάτων*, Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα, σ. 5.

317/1992. Έπειτα δημοσιεύτηκε ο νόμος 2239/1994 ο οποίος αν και καταργήθηκε με τον ν. 4072/2012 έφερε μεγάλες αλλαγές στα όσα ίσχυαν μέχρι τότε. Μάλιστα, οι βαθιές τομές που επέφερε δεν καταργήθηκαν αλλά χρησιμοποιήθηκαν στις διατάξεις του νέου νόμου.⁶³

5.1 Κτήση του δικαιώματος στο σήμα

Το δικαίωμα στο σήμα μπορεί να το αποκτήσει οποιοδήποτε φυσικό η νομικό πρόσωπο με την καταχώρηση του που γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου. Η διαδικασία που ακολουθείται από τον ενδιαφερόμενο περιλαμβάνει την κατάθεση δήλωσης στην αρμόδια διεύθυνση του Υπουργείου Εμπορίου που ονομάζεται υπηρεσία σημάτων και η σύνταξη εκθέσεως. Το βιβλίο στο οποίο καταχωρείται η σύνταξη εκθέσεως είναι διαφορετικό για τα ημεδαπά και αλλοδαπά σήματα.⁶⁴

Οι προϋποθέσεις για την απόκτηση του δικαιώματος στο σήμα είναι:

i) Διακριτική ικανότητα. Η ικανότητα του σήματος να εξατομικεύει ένα συγκεκριμένο εμπόρευμα η υπηρεσία από άλλα όμοια εμπορεύματα η υπηρεσίες.

ii) Η αυτοτέλεια που πρέπει να έχει το σήμα σε σχέση με το ίδιο το εμπόρευμα η τη συσκευασία του. Για να μπορεί να διακριθεί το σήμα από το εμπόρευμα πρέπει να μην εμφανίζεται πάνω σε αυτό. Αυτό βέβαια δεν σημαίνει ότι δεν μπορεί να εμφανίζεται το σήμα πάνω στο εμπόρευμα, διότι έχει νοητική αυτοτέλεια και όχι υλική.⁶⁵

iii) Τα είδη σημάτων. Για να μπορεί να προστατευθεί ως σήμα πρέπει να είναι το κατατιθέμενο σήμα επιδεκτικό γραφικής παράστασης. Ως σήματα μπορούν να καταχωρηθούν λέξεις ή το όνομα και η επωνυμία του δικαιούχου, τα σήματα τα ηχητικά, τα γράμματα, οι αριθμοί, το σχήμα του

⁶³ Βλ. σχ. Ρόκας, Ν., και Κινινή, Ε., ό.π., σ. 10.

⁶⁴ Ζαβέρδα, Ε., και Σιδέρη, Χ. (2010), *Σήμα- Επωνυμία- Διακριτικός Τίτλος*, Πρέβεζα, σ. 14, Βλ. σχ. <http://apothirio.teiep.gr/xmuil/bitstream/handle/123456789/1071/log-20100405.pdf?sequence=1>, Ημερομηνία Επίσκεψης: 15/1/2016.

⁶⁵ Βλ. σχ. Ρόκας, Ν., και Βενιέρης, Ι., όπως ανωτέρω, 2011, σ. 104-105.

προϊόντος ή της συσκευασίας του. Μπορούν ακόμα να προστατευθούν ως σήματα τα χρώματα και οι συνδυασμοί τους.⁶⁶

iii) **Πρόθεση χρήσης και υποχρέωση χρήσης.** Προϋπόθεση για την προστασία του σήματος αποτελεί και η πρόθεση χρήσης του σήματος. Το σήμα προστατεύεται από την κατοχύρωση του. Όμως, αν περάσει ο χρόνος της προθεσμίας που ορίζει η νομοθεσία και το σήμα δεν χρησιμοποιηθεί από τον δικαιούχο, τότε το σήμα θα διαγραφεί. Πρέπει να σημειωθεί ότι το σήμα δεν είναι ανάγκη να χρησιμοποιηθεί από τον ίδιο τον δικαιούχο, αλλά η χρήση του μπορεί να γίνει από τρίτο, αν βέβαια ο δικαιούχος του έχει δώσει την άδεια χρήσης του σήματος.⁶⁷

5.2 Περιεχόμενο, προστασία και απώλεια δικαιώματος

Ο δικαιούχος με την κατοχύρωση του σήματος έχει κάποιες εξουσίες πάνω σε αυτό. Οι εξουσίες αυτές έχουν θετικό και αρνητικό περιεχόμενο.

Το θετικό περιεχόμενο του δικαιώματος⁶⁸ παρέχει το δικαίωμα χρήσης του σήματος, το δικαίωμα να βάζει αυτό πάνω στα προϊόντα ή τα εμπορεύματα τα οποία θέλει να διακρίνει, να χαρακτηρίζει τις υπηρεσίες που παρέχει, να βάζει το σήμα πάνω στις συσκευασίες των εμπορευμάτων, στα τιμολόγια ακόμα και να το χρησιμοποιεί σε ηλεκτρονικά μέσα.⁶⁹

Το αρνητικό περιεχόμενο του δικαιώματος. Στην περίπτωση αυτή ο δικαιούχος μπορεί να ζητήσει την διαγραφή ενός σήματος το οποίο μοιάζει με παλαιότερο δικό του. Επίσης, έχει το δικαίωμα να στραφεί εναντίον κάποιου ο οποίος χωρίς να του έχει δώσει την άδεια ασκεί μια από τις παραπάνω εξουσίες.⁷⁰

⁶⁶ Γιαννούλας, Φ., και Κοσμόπουλος, Μ. (2010), *Οδηγός Εμπορικών Σημάτων*, Αθήνα, σ.1 https://www.eanda.gr/sites/default/files/Εμπορικών_Σημάτων.pdf, Ημερομηνία Επίσκεψης: 16/1/2016.

⁶⁷ Βλ. σχ. Ρόκας, Ν., και Βενιέρης, Ι., ό.π., σ. 108-109.

⁶⁸ Τρίκη, Α., όπως ανωτέρω, 2015, σ. 21.

⁶⁹ Βλ. σχ. https://www.esee.gr/ΕΣΕΕ/Θέσεις_της_ΕΣΕΕ/TabId/84/ArticleID/125/Νόμος-223994-Περί-Σημάτων.aspx, Ημερομηνία Επίσκεψης: 17/1/2016. Βλ. επίσης, Σινανιώτη-Μαρούδη, Α. (1995), *Το Σήμα Υπηρεσιών*, Εκδόσεις Σάκκουλα, Αθήνα, σ.130.

⁷⁰ Τρίκη, Α., ό.π., σ. 21.

Η προστασία που παρέχει η νομοθεσία όταν κατοχυρωθεί ένα σήμα είναι:

α) Προστασία κατά του κινδύνου σύγχυσης. Κίνδυνος σύγχυσης υπάρχει όταν ο καταναλωτής λόγω του βαθμού της ομοιότητας των σημάτων και των προϊόντων η υπηρεσιών θεωρεί ότι πρόκειται για το ίδιο προϊόν ή για προϊόν παραγόμενο από τη ίδια επιχείρηση η ότι μεταξύ των δυο επιχειρήσεων υπάρχει οργανωτικός ή οικονομικός δεσμός.⁷¹

β) Προστασία της διαφημιστικής λειτουργίας του σήματος. Αν και δεν είναι σίγουρο ότι παρέχεται προστασία στην διαφημιστική λειτουργία του σήματος, αν ισχύει, το σήμα θα προστατεύεται και όταν τρίτος για όφελος του εκμεταλλεύεται ξένο εμπορικό σήμα.

γ) Η διευρυμένη προστασία των σημάτων φήμης. Προστατεύεται όταν το σήμα ομοιάζει με παλαιότερο σήμα, το οποίο είναι γνωστό στο καταναλωτικό κοινό. Πρέπει να αποδειχθεί όμως ότι η χρησιμοποίηση του νεότερου σήματος θα προσπόριζε όφελος από το διακριτικό χαρακτήρα ή τη φήμη του παλαιότερου σήματος ή θα έβλαπτε το διακριτικό χαρακτήρα η τη φήμη του σήματος.⁷²

δ) Αστική και ποινική προστασία σήματος. Η αστική προστασία πηγάζει από το νόμο περί σημάτων και από το νόμο περί αθέμιτου ανταγωνισμού. Όταν προσβάλλεται το δικαίωμα ο νόμος παρέχει στον δικαιούχο αγωγή για άρση της προσβολής και παράλειψης στον μέλλον, αποζημίωση και συρροή άλλων αξιώσεων, όπως ασφαλιστικά μέτρα και άλλα μέτρα προστασίας.⁷³

Η απώλεια του δικαιώματος στο σήμα επέρχεται:

Με τη μη ανανέωση τις διάρκειας προστασίας του. Με την πάροδο του χρονικού διαστήματος το σήμα μπορεί διαγραφεί αν μέσα στην προθεσμία που ορίζεται από τον νόμο δεν καταβληθεί τέλος ανανέωσης από τον

⁷¹ Βλ. <http://toggs.gr/index.php?option=com-content&view=article&id=7462&catid=1:12&Itemid=192>, Ημερομηνία Επίσκεψης: 17/1/2016.

⁷² Τρίκη, Α., ό.π., σ. 23.

⁷³ Βλ. <http://greekjustice.gr/include/print.php?awOqMzu2jmxhbmDJZDXJmNhdDOX>, Ημερομηνία Επίσκεψης: 18/1/2016.

τον δικαιούχο⁷⁴

Με την δήλωση παραίτησης του δικαιούχου. Ο δικαιούχος μπορεί να παραιτηθεί από το σήμα για όλα ή μερικά μόνο από τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες που διακρίνει. Η παραίτηση από το δικαίωμα πρέπει να δηλωθεί εγγράφως στην Υπηρεσία Σημάτων από τον δικαιούχο του σήματος.⁷⁵

Με την διαγραφή λόγω έκπτωσης από το δικαίωμα στο σήμα. Η έκπτωση αφορά σε περιστάσεις που προέκυψαν μετά την καταχώριση του σήματος και οι οποίες μπορούν να οδηγήσουν στην διαγραφή του.⁷⁶

Με την διαγραφή λόγω ακυρότητας. Το σήμα μπορεί να διαγραφεί εάν κάποιος το καταχώρισε παράνομα, δηλαδή χωρίς να έχει τις προϋποθέσεις που απαιτεί ο νόμος.⁷⁷

5.3 Η έννοια της εδαφικότητας και το κοινοτικό σήμα

Η έννοια της εδαφικότητας περιλαμβάνει τα όρια της προστασίας του σήματος. Το σήμα, δηλαδή προστατεύεται μόνο στην χώρα την οποία έχει κατοχυρωθεί και όχι σε άλλες χώρες. Αν θέλει ο δικαιούχος να προστατεύεται το σήμα του σε περισσότερες χώρες, τότε θα πρέπει να προβεί και στις ανάλογες διαδικασίες όπως αυτές ισχύουν σε κάθε χώρα. Η κατοχύρωση του σήματος σε άλλες χώρες παρέχει στο σήμα ανεξαρτησία. Η ανεξαρτησία αυτή είναι σημαντική στη σημερινή εποχή, διότι κυριαρχεί το παγκόσμιο εμπόριο. Για το λόγω αυτό η αρχή της εδαφικότητας δεν ανταποκρίνεται στις σύγχρονες ανάγκες.⁷⁸

Με τον όρο Κοινοτικό σήμα εννοείται το σήμα που έχει καταχωρηθεί σε όλα τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης με μια μόνο κατάθεση στο

⁷⁴ Βλ. σχ. http://gge.gov/wp-content/uploads/2012/10/simata_n4072_12.pdf, Ημερομηνία Επίσκεψης: 20/1/2016.

⁷⁵ Βλ. σχ. https://www.karagiannislawfirm.gr/emporiko_dikaio/965_simata-65039, Ημερομηνία Επίσκεψης: 20/1/2016.

⁷⁶ Τρίκη, όπως ανωτέρω, 2015, σ. 25.

⁷⁷ Βλ. σχ. <https://www.taxheaven.gr/laws/law/index/law/430>, Ημερομηνία Επίσκεψης: 20/1/2016.

⁷⁸ Βλ. <https://kmd.gr/index.asp?code=006495-koinotiko-kai-diethnes-emporiko-sima-ntml>, Ημερομηνία Επίσκεψης: 21/1/2016.

επίσημο Γραφείο της ΕΕ.⁷⁹ Συγκεκριμένα η κατοχύρωση ενός σήματος είναι δυνατή σε παραπάνω από μια Ευρωπαϊκές χώρες χωρίς την ανάγκη για ξεχωριστές κατοχυρώσεις σε κάθε χώρα.

Δικαιούχος του κοινοτικού σήματος μπορεί να είναι οποιοδήποτε πρόσωπο κάτοικος και υπήκοος η μη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η αρχή που αναλαμβάνει όλη τη διαδικασία κατοχύρωσης και προστασίας του κοινοτικού σήματος είναι το Γραφείο Εναρμόνισης της Ενιαίας Αγοράς (ΓΕΕΑ)⁸⁰ το οποίο εδρεύει στην Ισπανία.⁸¹

Η προστασία που παρέχεται στο κοινοτικό σήμα δεν μπορεί να υστερεί από την προστασία που παρέχεται στο εθνικό σήμα. Σε περίπτωση που στηρίχθηκε η αρχαιότητα κοινοτικού σήματος σε καταχωρισμένο εθνικό σήμα, τα ουσιαστικά δικαιώματα, που απορρέουν από το καταχωρισμένο και σε ισχύ κοινοτικό σήμα ανατρέχουν στο χρόνο καταχώρισης του εθνικού σήματος.⁸²

⁷⁹ Μυλωνόπουλος και Μέντης, όπως ανωτέρω, 2010, σ. 94.

⁸⁰ Για το Γραφείο Εναρμόνισης της Εσωτερικής Αγοράς βλέπε στο, <http://oami.europa.eu/ows/rw/pagesindex.en.do>, Ημερομηνία Επίσκεψης: 21/1/2016.

⁸¹ Βλ. σχ. <http://kmd.gr>, ό.π.

⁸² Βλ. σχ. <http://www.businessportal.gr/pdf/4072.pdf>, σ. 2363, Ημερομηνία Επίσκεψης: 21/1/2016

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΚΤΟ

ΑΘΕΜΙΤΟΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ

Ο ανταγωνισμός στις ελεύθερες οικονομίες είναι αναγκαίος διότι οδηγεί στη βελτίωση της απόδοσης των επιχειρήσεων και στη διαμόρφωση των τιμών. Οι καταχρήσεις όμως του ανταγωνισμού είναι βλαβερές και αντί να οδηγήσουν σε οικονομική πρόοδο οδηγούν σε αντίθετα αποτελέσματα. Σε αυτή την περίπτωση ο ανταγωνισμός γίνεται αθέμιτος.

Με τον όρο «αθέμιτος ανταγωνισμός» χαρακτηρίζεται το σύνολο των μεθόδων εμπορικού ανταγωνισμού που κολάζονται από τον Νόμο, όταν στην προσπάθεια προσέλκυσης καταναλωτικού κοινού χρησιμοποιούνται δόλια μέσα που μπορούν με οποιονδήποτε τρόπο να προκαλέσουν σύγχυση στο καταναλωτικό κοινό σχετικά με την επιχείρηση, τα προϊόντα ή την επιχειρηματική δραστηριότητα ενός ανταγωνιστή.⁸³

Οι κανόνες που ρύθμιζαν το δίκαιο του αθέμιτου ανταγωνισμού πριν το νόμο 146/1914 ήταν σχεδόν ανύπαρκτοι παρά τη ρύθμιση ορισμένων πράξεων ανταγωνισμού. Το δίκαιο του αθέμιτου ανταγωνισμού αναπτύχθηκε ιδιαίτερα τις δυο τελευταίες δεκαετίες και σήμερα αποτελεί ένα σημαντικό κλάδο απαραίτητο για κάθε επιχείρηση.⁸⁴

Το άρθρο 1 του νόμου 146/1914 αποτελεί τον πυρήνα της προστασίας που παρέχει η νομοθεσία σε όσους έχουν υποστεί αθέμιτο ανταγωνισμό. Σύμφωνα με το άρθρο αυτό οι πράξεις που είναι αντίθετες στα χρηστά ήθη,

⁸³ ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ, *Λειτουργίες του Ανταγωνισμού στο Πλαίσιο της Ελληνικής Αγοράς και Επιπτώσεις στη Λειτουργία και στη Βιωσιμότητα των Μικρών Επιχειρήσεων*, σ. 3, στο <http://www.imegsevee.gr/attachments/article/561/meleti-attagonismou.pdf>, Ημερομηνία Επίσκεψης: 27/1/2016.

⁸⁴ Μαρίνος, Μ – Θ. (2015), *Αθέμιτος Ανταγωνισμός - ν. 146/1914 -*, 3^η Έκδοση, Εκδόσεις Σάκκουλα, Αθήνα, σ. 99.

δηλαδή οι πράξεις που για το μέσο λογικά σκεπτόμενο άτομο είναι ηθικά κατακριτέες, απαγορεύονται διότι αποτελούν αθέμιτα μέσα ανταγωνισμού.

Η πράξη που συνιστά αθέμιτο ανταγωνισμό, αφενός πρέπει να γίνεται προς ζημία του εμπορικού ανταγωνιστή και προς ωφέλεια του δράστη και αφετέρου πρέπει να γίνεται με σκοπό τον ανταγωνισμό και είναι αδιάφορο εάν ο δράστης γνωρίζει ή όχι ότι η πράξη του αντίκειται στα χρηστά ήθη.⁸⁵

Οι προϋποθέσεις που συνθέτουν το πραγματικό του άρθρ. 1 του νόμου 146/1914 είναι οι εξής:

Το υποκειμενικό πεδίο εφαρμογής της, δηλαδή σε ποιους απευθύνεται ο απαγορευτικός κανόνας.

Η τέλεση της πράξης του ανταγωνισμού. Με την προϋπόθεση αυτή εξετάζεται αν η πράξη η οποία τελεστική είχε ως πραγματικό σκοπό τον ανταγωνισμό.

Ο σκοπός του ανταγωνισμού, όπως μια επιχείρηση να επικρατήσει στην αγορά.

Η αντίθεση προς τα χρηστά ήθη. Μια ανταγωνιστική πράξη κρίνεται από όλο τον χαρακτήρα της πράξης, όπως τα μέσα που χρησιμοποιήθηκαν και η έκταση της ζημιάς που προκλήθηκε. Επίσης, εξετάζεται αν η πράξη βάζει σε κίνδυνο τον ανταγωνισμό καθώς και αν σέβεται τα ατομικά δικαιώματα και τις αξίες.⁸⁶

6.1 Πράξεις αθέμιτου ανταγωνισμού και προστασία κατά του αθέμιτου ανταγωνισμού

Σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία πράξεις αθέμιτου ανταγωνισμού είναι οι ακόλουθες:

α) Πράξεις οι οποίες μπορούν με οποιονδήποτε τρόπο να προκαλέσουν

⁸⁵ Βλ. σχ. <http://www.imegsevee.gr>, όπως ανωτέρω.

⁸⁶ Σωτηρόπουλος, Γ. (2014), *Η Παρέμβαση Τρίτων σε Συμβατικές Σχέσεις Ανταγωνιστών στο Δίκαιο του Αθέμιτου Ανταγωνισμού: Απόσπαση Πελατών, Εργαζομένων, Μελών Δικτύων Διανομής*, Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα, σ. 48.

σύγχυση στο καταναλωτικό κοινό σχετικά με την επιχείρηση, τα προϊόντα η την επιχειρηματική δραστηριότητα ενός ανταγωνιστή. Τέτοια σύγχυση μπορεί να προκληθεί με τη χρήση του ονόματος, της εμπορικής επωνυμίας ή το ιδιαίτερο διακριτικό γνώρισμα που νόμιμα μεταχειρίζεται κάποιος.⁸⁷

β) Ανακοίνωση ψευδών ισχυρισμών στους συναλλακτικούς κύκλους, οι οποίοι μπορούν να δυσφημίσουν τα προϊόντα, τις υπηρεσίες, την επιχείρηση τρίτου και μπορούν να βλάψουν τις εργασίες ανταγωνιστικής επιχειρήσεως ή την εμπορική της πίστη.⁸⁸

γ) Χρήση από τον παραγωγό παραπλανητικών ενδείξεων η ισχυρισμών που μπορούν να παραπλανήσουν το καταναλωτικό κοινό σχετικά με την ποιότητα, την αρχική προέλευση, τον τρόπο κατασκευής, την τιμολόγηση των εμπορευμάτων, τα χαρακτηριστικά, τον τρόπο χρήσεως η την ποσότητα των προϊόντων που παράγει.⁸⁹

Λόγω της διάστασης που λαμβάνει μια πράξη αθέμιτου ανταγωνισμού και των επιπτώσεων που έχει, η προστασία που δίνεται από την νομοθεσία είναι αστική και ποινική. Ειδικότερα:

Η αστική προστασία περιλαμβάνει αξίωση παράλειψης, η οποία αποσκοπεί στην πρόληψη της εκάστοτε προσβολής η στη μη μελλοντική επανάληψη της, αξίωση για άρση της προσβολής, την αξίωση προς παροχή πληροφοριών η οποία έχει ως σκοπό να συλλέξει πληροφορίες σχετικά με την έκταση της προσβολής και τον υπολογισμό της ζημιάς που έχει προκληθεί και την αξίωση χρηματικής αποζημίωσης για την οικονομική ζημιά που υπέστη κάποιος.⁹⁰ Πρέπει να σημειωθεί ότι ο νόμος περί αθέμιτου ανταγωνισμού δεν διακρίνει την αξίωση προς παράλειψη από την αξίωση προς άρση όπως αυτές διακρίνονται στις διατάξεις του αστικού κώδικα. Ωστόσο η αξίωση προς παράλειψη της προσβολής, στον νόμο 146/1914, περιλαμβάνει και την

⁸⁷ Βλ. στο, http://www.kiortsis.gr/gr/serv_competition.htm, Ημερομηνία Επίσκεψης: 1/2/2016.

⁸⁸ Βλ. στο, <http://www.kiortsis.gr>, ό.π.

⁸⁹ Βλ. στο, <http://www.Kiortsis.gr>, ό.π.

⁹⁰ Βελέντζας, Ι. (1994), *Επίτομο Εμπορικού Δίκαιου*, 5^η Έκδοση, Εκδόσεις Jus, Θεσσαλονίκη, σ. 62-64.

αξίωση προς άρση της προσβολής.⁹¹

Ποινική προστασία. Οι νόμοι περί αθέμιτου ανταγωνισμού δομήθηκαν με τέτοιο τρόπο ώστε να παρέχουν και ποινική προστασία σε συμπεριφορές αθέμιτες.

Έτσι, όποιος προβαίνει σε πράξεις αθέμιτου ανταγωνισμού, σύμφωνα με τον νόμο 146/1914, τιμωρείται και με μια σειρά από ποινικές κυρώσεις. Μερικές από αυτές τις κυρώσεις είναι, φυλάκιση ή και πρόστιμο ανάλογα με την παράβαση που τελείται.⁹²

Από τα παραπάνω γίνεται αντιληπτό, ότι στόχος του δικαίου του αθέμιτου ανταγωνισμού είναι να προστατεύσει τα συμφέροντα της ολότητας, των καταναλωτών και των ανταγωνιζομένων και ιδιαίτερα την επιχειρηματική δραστηριότητα. Με την προστασία αυτή εξασφαλίζει την ανάπτυξη της οικονομικής δραστηριότητας και παραμερίζει τις αθέμιτες συμπεριφορές.

⁹¹Κοτσίρης, Λ. (1986), *Δίκαιο Ανταγωνισμού*, 2^η Έκδοση Εκδόσεις Σάκκουλα, Θεσσαλονίκη, σ. 190.

⁹² Βλ. σχ. στο, http://www.cylaw.org/nomoi/arith/2008_1_13.pdf , Ημερομηνία Επίσκεψης: 2/2/2016.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΒΔΟΜΟ

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Επιχειρήσαμε σε τούτη την εργασία να εκθέσουμε τους λόγους που αναπτύχθηκε ιστορικά το δίκαιο της βιομηχανικής ιδιοκτησίας και να παρουσιάσουμε τους κανόνες δικαίου που περιέχονται στον κλάδο αυτό. Σκοπός μας ήταν να αναδείξουμε ότι ή βιομηχανική ιδιοκτησία επιλύει νομικά προβλήματα που συνδέονται με την επιχείρηση και την υγιή λειτουργία της και έτσι, εξετάσαμε τις ευρεσιτεχνίες, τα σήματα και τον αθέμιτο ανταγωνισμό.

Στις ευρεσιτεχνίες αναφερθήκαμε σε διάφορα ζητήματα και κατανοήσαμε, ότι αν δεν υπήρχε το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας η αντιγραφή τις εφεύρεσης από τους ανταγωνιστές θα ήταν μια απλή υπόθεση.

Επίσης, κατανοήσαμε ότι το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας τόσο σε εθνικό επίπεδο όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο παρέχει προστασία στον δικαιούχο και συντελεί στην οικονομική και τεχνολογική πρόοδο.

Η ευρεσιτεχνία είναι σημαντική και είναι σημαντική, διότι έχει τη δυνατότητα να δημιουργεί μια νέα άυλη οικονομία η οποία μπορεί να ανοίξει νέους δρόμους μέσα σε μια κοινωνία. Οι δρόμοι αυτοί δεν θα στηρίζονται μόνο στον υλικό πλούτο αλλά και στον άυλο πλούτο.

Με την αναφορά μας στο δίκαιο των σημάτων είδαμε, ότι στην αγορά κυκλοφορούν διάφορα προϊόντα ή υπηρεσίες τα οποία διακρίνονται από κάποιο σήμα. Το σήμα αποτελεί το όνομα, την ταυτότητα του προϊόντος. Μέσα από το όνομα, την ταυτότητα αυτή διοχετεύονται πληροφορίες σχετικά με την προέλευση, τις ιδιότητες, τη φήμη και το κύρος των προϊόντων που διακρίνει και έτσι το αναγνωρίζει και το επιλέγει ο καταναλωτής.

Δεν παραβλέπεται να τονιστεί ότι ο δικαιούχος μετά την καταχώριση

του σήματος έχει κάποια δικαιώματα πάνω σε αυτό. Αν τα δικαιώματα αυτά δεν τηρούνται από τους τρίτους, τότε υπάρχει προσβολή δικαιώματος και η νομοθεσία παρέχει Αστική και Ποινική προστασία.

Τέλος, μέσα από τη μελέτη που κάναμε για το δίκαιο του αθέμιτου ανταγωνισμού προσπαθήσαμε να ξεκαθαρίσουμε πότε οι πράξεις που χρησιμοποιούν οι επιχειρήσεις για να εκτοπίσουν τους αντιπάλους τους από την αγορά είναι αθέμιτες, δηλαδή όταν λέμε αθέμιτες εννοούμε αν οι πράξεις γίνονται με σκοπό την απάτη, τον δόλο ή το ψέμα, και πως μπορούν να προστατευτούν από τον νόμο οι επιχειρηματίες και οι καταναλωτές που ζημιώνονται από αυτήν την πράξη.

Όπως επισημάνθηκε στην εισαγωγή, η παρουσίαση αυτή σε καμία περίπτωση δεν εξαντλεί όλο τον κλάδο της βιομηχανικής ιδιοκτησίας. Η αξιοποίηση του από τους αναγνώστες σίγουρα απαιτεί περαιτέρω αναζήτηση.

Στο καταληκτικό αυτό σημείο της εργασίας θα θέλαμε, ωστόσο, να επισημάνουμε δυο ζητήματα. Γνωρίζουμε ότι η κατοχύρωση, η εκμετάλλευση και η προστασία της βιομηχανικής ιδιοκτησίας, ιδίως όμως στην σημερινή εποχή στην οποία η οικονομική ανάπτυξη των βιομηχανικά αναπτυγμένων κρατών εξαρτάται σε πολύ μεγάλο βαθμό από το επίπεδο τεχνολογίας, είναι απαραίτητη για κάθε επιχείρηση και πιστεύουμε ότι ο καλύτερος τρόπος για να επιτευχθεί προϋποθέτει τη σε βάθος πληροφόρηση για την νομοθεσία από τον νέο επιχειρηματία, τον έμπορο, αλλά και τον καταναλωτή. Αυτή η σε βάθος πληροφόρηση αποτελεί ένα σημαντικό εργαλείο για την προάσπιση των δικαιωμάτων και μπορεί να προσφερθεί μέσα από τα εκπαιδευτικά ιδρύματα και άλλους φορείς του κράτους.

Το δεύτερο ζήτημα που θα πρέπει να διευκρινιστεί είναι ότι, η αξιοποίηση της βιομηχανικής ιδιοκτησίας προκύπτει και από την εθνική νομοθεσία. Η εθνική νομοθεσία της χώρας μας, μέσα από τον σχετικά σύγχρονο νόμο περί βιομηχανικής ιδιοκτησίας, πρέπει να στοχεύει στην καταπολέμηση της πειρατείας και να παρέχει ενισχυμένη προστασία σε όλα τα δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας ώστε να ενθαρρύνει τη δημιουργία η οποία αποτελεί σημαντική πηγή πλούτου για την οικονομία και προάγει τον πολιτισμό.

Η βιομηχανική ιδιοκτησία συντελεί στην αύξηση της κοινωνικής ευημερίας και της τεχνολογικής και πολιτισμικής προόδου. Συνεπώς, η προστασία των δικαιωμάτων βιομηχανικής ιδιοκτησίας αποτελεί, περισσότερο από κάθε άλλη φορά, αναγκαίο συστατικό για την υγιή ανάπτυξη των επιχειρήσεων και κατά επέκταση την υγιή ανάπτυξη της ολόκληρης.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ελληνόγλωσση

- Αθανασίου, Λ., και Σωτηρόπουλος, Γ. (2015), *Γενικό Μέρος: Βιομηχανική Ιδιοκτησία, Πνευματική Ιδιοκτησία, Αξιόγραφα*, 2η Έκδοση, Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα.
- Αντωνόπουλος, Β. (2002), *Βιομηχανική Ιδιοκτησία: Γενικό Μέρος, Διακριτικά Γνωρίσματα, Σήμα, Τεχνικές Δημιουργίες*, Εκδόσεις Σάκκουλα, Αθήνα-Θεσσαλονίκη.
- Αργυριάδης, Α. (1984), *Ευρεσιτεχνία*, 3^η Έκδοση, Εκδόσεις Σάκκουλα, Αθήνα.
- Αυγερινός, Γ. (2011), *Εισαγωγή στο Δίκαιο του Ανταγωνισμού της Ε.Ε.*, Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα.
- Βελέντζας, Ι. (1994), *Επίτομο Εμπορικό Δίκαιο*, 5^η έκδοση, Εκδόσεις Jus, Θεσσαλονίκη.
- Γεωργακόπουλος, Λ. (1995), *Εγχειρίδιο Εμπορικού Δικαίου*, Εκδόσεις Σάκκουλα, Αθήνα.
- Ευθυμιάτου - Πουλάκου, Α. (2008), *Επιτομή Εμπορικού Δικαίου: Γενικό Εμπορικό Δίκαιο, Εμπορική και Βιομηχανική Ιδιοκτησία, Ανταγωνισμός, Προστασία Καταναλωτή, Εμπορικές Εταιρίες, Αξιόγραφα, Ασφαλιστικό Δίκαιο, Ναυτικό Δίκαιο*, 5^η Έκδοση, Εκδόσεις Σάκκουλα, Αθήνα-Κομοτηνή.
- Καλλινίκου, Δ. (2000), *Πνευματική Ιδιοκτησία και Συγγενικά Δικαιώματα*, Εκδόσεις Σάκκουλα, Αθήνα.
- Κοτσίρης, Λ. (1986), *Δίκαιο Ανταγωνισμού*, 2^η έκδοση, Εκδόσεις Σάκκουλα, Θεσσαλονίκη.
- Καφετζής, Γ. (2013), *Διπλώματα Ευρεσιτεχνίας Φαρμάκων: Η Ειδική Μεταχείριση των Αναπτυσσόμενων Χωρών*, Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα.
- Λιακόπουλος, Θ. (2000), *Δίκαιο Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας*, 5^η Έκδοση, Εκδόσεις Σάκκουλα, Αθήνα.

- Μαρίνος, Μ-Θ. (2013), **Δίκαιο Ευρεσιτεχνίας**, Εκδόσεις Σάκκουλα, Αθήνα.
- Μαρίνος, Μ-Θ. (2015), **Αθέμιτος Ανταγωνισμός - ν. 146/1914** – 3^η έκδοση, Εκδόσεις Σάκκουλα, Αθήνα.
- Μυλωνόπουλος, Δ., και Μέντης, Γ. (2010), **Εμπορικό και Εργατικό Δίκαιο**, Εκδόσεις Interbooks, Αθήνα.
- Παμπούκης, Κ. (1990), **Εισηγήσεις Εμπορικού Δικαίου: Εισαγωγή, Θεμελιώδεις Έννοιες**, 1^η Έκδοση, Εκδόσεις Σάκκουλα.
- Περάκης, Ε., και Ρόκας, Ν. (2011), **Εισαγωγή στο Εμπορικό Δίκαιο: Γενική Θεωρία του Εμπορικού Δικαίου, Εμπορικές Πράξεις και Έμποροι, Η Επιχείρηση και η Οργάνωση της, Βιομηχανική Ιδιοκτησία, Αθέμιτος Ανταγωνισμός**, Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα.
- Ρόκας, Ι. (2015), **Εμπορικό Δίκαιο: Γενικό Μέρος, Εμπορικές Πράξεις, Έμποροι, Ρύθμιση Κυριότητας Εμπορικών Δραστηριοτήτων, Χρηματιστηριακές Συναλλαγές με Αξιόγραφα, Βιομηχανική Ιδιοκτησία, Ανταγωνισμός**, 5^η έκδοση, Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα.
- Ρόκας, Ν. (1996), **Κώδικες Νομικής Βιβλιοθήκης: Δίκαιο των Σημάτων**, Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα.
- Ρόκας, Ν. (2004), **Βιομηχανική Ιδιοκτησία**, Εκδόσεις Σάκκουλα, Αθήνα – Κομοτηνή.
- Ρόκας, Ν. (2011), **Βιομηχανική Ιδιοκτησία**, 2^η έκδοση, Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα.
- Ρόκας, Ν., Συνεργασία Κινινή, Ε. (2013), **Σήματα, Ερμηνεία του Ν. 4072/2012**, Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα.
- Σερελέα, Γ. (2000), **Στοιχεία Εμπορικού Δικαίου: Γενικό Μέρος, Βιομηχανική Ιδιοκτησία και Ανταγωνισμός, Εμπορικές Εταιρίες, Αξιόγραφα, Πτωχευτικό Δίκαιο**, Εκδόσεις Σύγχρονη Εκδοτική, Αθήνα.
- Σινανιώτη-Μαρούδη, Α. (1995), **Το Σήμα Υπηρεσιών: Μελέτες Εμπορικού και Ναυτικού Δικαίου**, Εκδόσεις Σάκκουλα, Αθήνα.
- Σούρλας, Κ. Παύλος (1995), **Justi Atque Injusti Scientia: Μια Εισαγωγή στην Επιστήμη του Δικαίου**, Εκδόσεις Σάκκουλα, Αθήνα – Θεσσαλονίκη.
- Σωτηρόπουλος, Γ. (2014), **Η Παρέμβαση Τρίτων σε Συμβατικές Σχέσεις**

Ανταγωνισμού στο Δίκαιο του Αθέμιτου Ανταγωνισμού: Απόσπαση Πελατών, Εργαζομένων, Μελών Δικτύων Διανομής,
Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα.

Τριανταφυλλάκης, Γ. (2015), **Δίκαιο Ανταγωνισμού: Αθέμιτος Ανταγωνισμός, Προστασία Καταναλωτή, Ελεύθερος Ανταγωνισμός,** Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα.

Burns, E. (1998), **Ευρωπαϊκή Ιστορία,** Εκδόσεις Παρατηρητής, Θεσσαλονίκη.

Διαδικτυακές πηγές

Γιαννούλας, Φ., και Κοσμόπουλος, Μ. (2010), **Οδηγός Εμπορικών Σημάτων,** Αθήνα, https://www.eanda.gr/sites/default/files/Εμπορικών_Σημάτων.pdf. [Ημερομηνία Προσπέλασης: 16/1/2016].

Δημοπούλου, Α. (2003), **Σημειώσεις Ρωμαϊκού Δικαίου: Δίκαιο των Πραγμάτων,** Αθήνα, http://users.uoa.gr/adimopoul/RomanLaw_Pes_Dimopoulou.pdf. [Ημερομηνία Προσπέλασης: 28/11/2015].

Ζαβέρδα, Ε., και Σιδέρη, Χ. (2010), **Σήμα-Επωνυμία-Διακριτικός Τίτλος Επιχείρησης,** Πρέβεζα, <http://apothirio.teiep.gr/xmlui/bitstream/handle/123456789/1071/log-20100405.pdf?sequence=1>. [Ημερομηνία Προσπέλασης: 15/1/2016.

ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ, **Λειτουργίες του Ανταγωνισμού στο Πλαίσιο της Ελληνικής Αγοράς και Επιπτώσεις στη Λειτουργία και στη Βιωσιμότητα των Μικρών επιχειρήσεων,** <http://www.imegsevee.gr/attachments/article/561/meleti-attagonismou.pdf>. [Ημερομηνία Προσπέλασης: 27/1/2016].

Νόμος 2239/1994: Θέσεις της ΕΣΕΕ – Περί Σημάτων, <https://www.esee.gr/ΕΣΕΕ/ΘέσειςτηςΕΣΕΕ/TabId/84/ArticleIO/125/Νόμος-223994-Περί-Σημάτων.aspx>. [Ημερομηνία Προσπέλασης: 17/1/2016].

Οικονόμου, Γ. (2012), **Ευρεσιτεχνίες: Πηγή Καινοτομίας και Ανάπτυξης,** Ηράκλειο,

<http://nefeli.lib.teicrete.gr/browse/sdo/ba/2012/OikonomouGeorgios/attached-document-1354179922-134028/OikonomouGeorgios2012.pdf>.

[Ημερομηνία Προσπέλασης: 12/12/2015].

Οργανισμός Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας (2006), **Σύμβαση για την χορήγηση Ευρωπαϊκών Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας**, 12^η έκδοση, <https://www.obi.gr/obi/portals/0/ImagesAndFiles/Files/epc-2006.pdf>.

[Ημερομηνία Προσπέλασης: 6/1/2015].

Σαμουηλίδης, Μ. (2008), **Δικαιώματα Διανοητικής Ιδιοκτησίας και Εκμετάλλευσης Ερευνητικών Αποτελεσμάτων**, Αθήνα, http://chemeng.ntua.gr/courses/infosoc/files/Dikaiomata_Dianoitikis_Idioktisias.pdf. [Ημερομηνία Προσπέλασης: 16/12/2015].

Σαϊτάκη, Ν. (2013), **Οδηγός Διανοητικής Ιδιοκτησίας για Μικρές Επιχειρήσεις**, Εκδόσεις ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ, Αθήνα, http://www.stepc.gr/docs/librayydocs/odigos_Dianoitikis_Idioktisias.pdf.

[Ημερομηνία Προσπέλασης: 19/12/2015].

Σηφάκη, Ε., και Χαιρέτη, Χ. (2011), **Κτήση Δικαιώματος Ευρεσιτεχνίας**, Κρήτη, http://nefeli.lib.teicrete.gr/browse/sdo/log/2011/sifakiEirini,Charikleia/attached-document-135099653-945547-14155/Sifaki_Chairreti2011.pdf.

[Ημερομηνία Προσπέλασης: 27/11/2015].

Στοιγιάννου, Φ. (1999), **Πνευματική Ιδιοκτησία: Copyright, Πατέντες, Εμπορικά Σήματα**, Εκδόσεις Homo Ecumenicus, https://www.homoecumenicus.com/pnematiki_idioktisias.ntm.

[Ημερομηνία Προσπέλασης: 18/12/2015].

Τρίκη, Α. (2015), **Σημειώσεις Μαθήματος: Εμπορικό Δίκαιο III - Βιομηχανική Ιδιοκτησία (ΣΤ' εξαμήνου)**, Νομική Σχολή Αθηνών, <http://nomonotes.blogspot.gr>. [Ημερομηνία Προσπέλασης: 7/11/2015].

<http://www.businessportal.gr/pdf/4072.pdf>. [Ημερομηνία Προσπέλασης: 21/1/2016].

http://www.cylaw.org/nomoi/arith/2008_1_13.pdf. [Ημερομηνία Προσπέλασης: 2/2/2016].

http://gge.gov/wp-content/uploads/2012/10/simata_n4072_12.pdf.

[Ημερομηνία Προσπέλασης: 20/1/2016].
<http://www.greekjustice.gr/include/print.php?awQqMzu2jmxhbmdJZDXJmNhdDOX>. [Ημερομηνία Προσπέλασης: 18/1/2016].
<http://www.kiortsis.gr/gr/serv-competition.htm>. [Ημερομηνία Προσπέλασης: 1/2/2016].
https://www.Karagiannislawfirm.gr/emporiko_dikaio/965_simata-65093.
[Ημερομηνία Προσπέλασης: 20/1/2016].
<https://kmd.gr/index.asp?code=006495-koinotiko-kaidiethnes-emporiko-sima-html>. [Ημερομηνία Προσπέλασης: 21/1/2016].
<http://oami.europa.eu/ows/rw/pagesindex.do>. [Ημερομηνία Προσπέλασης: 21/1/2016].
<https://www.obi.gr/obi/tabid=54>. [Ημερομηνία Προσπέλασης: 9/12/2015].
<https://www.obi.gr/obi/tabid=57>. [Ημερομηνία Προσπέλασης: 9/12/2015].
<https://www.taxheaven.gr/laws/law/index/law/430> . [Ημερομηνία Προσπέλασης: 20/1/2016].
<http://toggs.gr/index.php?option=com-content&view=article&id=74628&catid=1:12&Itemid=192>. [Ημερομηνία Προσπέλασης: 17/1/2016].

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΝΟΜΟΙ ΟΙ ΟΠΟΙΟΙ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΔΙΚΑΙΟ ΤΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ

[1] ΕΥΡΕΣΙΤΕΧΝΙΑ

N 1733/1987

Μεταφορά τεχνολογίας, εφευρέσεις,
τεχνολογική καινοτομία
και σύσταση Επιτροπής Ατομικής Ενέργειας.

[2] ΣΗΜΑΤΑ

N 4072/2012

Βελτίωση επιχειρηματικού περιβάλλοντος-
Νέα εταιρική μορφή – Σήματα – Μεσίτες
Ακινήτων – Ρύθμιση θεμάτων ναυτιλίας
λιμένων και αλιείας και άλλες διατάξεις.

Πηγή: Αθανασίου, Λ., και Σωτηρόπουλος, Γ. (2015), *Γενικό Μέρος: Βιομηχανική Ιδιοκτησία, Πνευματική Ιδιοκτησία, Αξιόγραφα*, 2^η Έκδοση, Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα.

[3] ΑΘΕΜΙΤΟΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ

N 146/1914

Περί αθέμιτου ανταγωνισμού

Πηγή: Τριανταφυλλάκης, Γ., όπως ανωτέρω, 2015.